

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 4 de Febrer de 1898

Núm. 3.466

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.

6 provincies trimestre.

Extranger y Ultramar

Anònims, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En l'Administració d'aquest diari y en las principals
 librerías d'aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, litografía Malloré, carrer Junquera, 6.
 No s'etornen los originals encara que no s'publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós a las peticions de sos numerosos
 clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal
 Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
 Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

per a Senyoras y Senyoretas
 baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta Academia tenen lo gust de participar á las familias que desde 12 de Janer del
 corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECIÓ y MONTURA de tota classe de prenas
 de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l'esmero y pulcritud que tenen acreditats.
 Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias á lo senzillés de nes-
 tre sistema.

Tos Desapareix ràpidament usant lo Tos XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse
 als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus
 reduhits y autenticitat garantísada.—Cinch milions d'
 estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Depreciació de las fincas rústicas

Es un fet la depreciaió creixent del valor de las
 fincas rústicas. Hisendas que deu ó dotze anys enrera
 tenian en venda preus de trenta ó quaranta mil duros,
 avuy per la maytat no troban comprador. La baixa es
 tan forta que difícilment se pot dar preu á una heretat,
 puig que posada á públich encant no surten postors
 per adquirir-la per insignificant que sia 'l preu. Pot ben
 dirse que la terra no té cap valor. La consecuencia
 il·lógica d'aquest fet es la falta de crédito que té 'l pro-
 pietari, la necessitat de recorre á 'l usura, y á la llarga
 la ruina completa é mans del fisch ó d' un tribunal.

En aquestas notas nos proposém investigar las
 causas que han produhit aqueixa espantosa depreciaió
 en lo valor de las fincas rústicas. La invasió fi oxérica
 que ha mort las vinyas, branca la més important de la
 riqueza agrícola de Catalunya, ha d' haver contribuhit,
 com es natural, á la baixa de preu de las terres floxe-
 radas. Mes reparant que las fincas que no estavan plan-
 tadas de vinya tampoch tenen cap valor y que en las
 que aquest cultiu era més estés la baixa ha sigut
 tan forta que, fins tenint en compte la pérdida de renda
 ocasionada per no collir vi no s' explica per aquest sol
 fet una depreciaió tan gran, hem de buscar altrás
 causas que expliquin lo fet de que aném tractant, tant
 més notable quan tots los Banchs de Barcelona guar-
 dan millonadas colocadas en depósitos y comptes cor-
 rrents que produheixen escassíssim interés á llurs
 propietaris.

La enormitat de la baixa del valor de las fincas
 deu, en lo meu concepte, atribuhirse principalment:
 Primer, als molts y excessius impostos que paga la
 propietat rústica. Segon, á la facilitat que té 'l diner
 de trobar colocació ab las ventajás de que á un interés,
 que be s' pot dir usurari (7 y 8 per cent), s' hi suman
 les de no pagar cap contribució directa y no necessi-
 tarse esforços de cap mena per part del capitalista per
 fer efectiva la renda. Tercer, al absentisme ó sia al

abandono de las hisendas per anarsen á viure 'ls pro-
 pietaris en los pobles y capiails.

Poca cosa tinch de dir en defensa del primer punt,
 puig prou bé saben tots los que tenen terras que avuy
 no s' cull vi y que las lleyas no valen cap diner. Las
 fincas ab prou feygas vendeixen per pagar las tres ó
 quatre menas de contribució que cada trimestre exi-
 geix lo recaudador, y que, trayentse de la boca, va
 pagant lo propietari, puig ab un que ni quedi á deure
 se veu despossehit de lo seu, de lo dels seus avis, de la
 terra que ha regat ab sudor, pera véurela, ell que tant
 la estima, en mans estranyas ó erma. Y 'l pobret que
 la possehia, ab sa maynada, pel crim de no tenir ab
 qué pagar lo que no pot, té d' anar pel món demanant
 una almoyna ab que poguer mantenirse. Aixó que 's
 veu cada dia, será tan conforme á las lleyas convulgas,
 mes de just ni de cristiá no n' es gens ni mica.

La segona causa es, en cert modo, consecuencia de
 la primera. La finca rústica paga excessius impostos y
 reclama de son possehidor una vigilancia y treball
 constants. Lo capitalista, sens cap coneixement agri-
 col, sens cap afició sisquera per la vida del camp, sent
 verdadera repulsió á tot lo que no sia cobrar lo cupó,
 lo que no li costa cap treball. Aixó es lo que explica la
 acumulació de grans capitals que restan improductius
 en los Banchs. Degut al mal estar económic de la na-
 ció, lo diner te por als valors del govern, perque pre-
 veu, més tart ó més aviat, lo que aquí se 'n diu un
 corce de cuentas. Aquesta por, junt ab la repulsió que
 li inspira la finca rústica, es la causa de que 'l capital
 se quedi estancat en los establiments de crédito.

La emigració dels propietaris de llurs terras es
 causa de que aquestas, abandonadas á mans de maso-
 vers, disminuheixin en producció, mentres son amo á
 ciutat, ab més necessitats cada dia, sense un reconet
 ab que fer cara á una mala anyada, acaba per arruinar-
 se. Es veritat que las guerras civils, la falta de segure-
 tat personal y 'l caciquisme dels pobles tenen bona
 part de culpa d'aquesta emigració, més pera curar
 aquestos mals, tan fondos per desgracia en nostra pa-
 tria, se fa del tot necessaria una reacció contra aquesta
 mania d' anar á viure á ciutat, ahont lo propietari
 rural la major part de las vegadas tantols hi troba sa
 ruina.

Conegudas las principals causas de la depreciaió
 de la propietat rústica, no es pas difícil trobar remeys
 que han d' impedir sa total ruina, evitantse an dels
 trastorns económic més grossos á que estém abocats,
 si las cosas continúan pel camí que ara portan. Té de
 disminuhirse lo tant per cent que paga la riqueza im-
 ponible fins á un tipo que no deu passar del dotze per
 cent, fentse un nou catastro á fi de evitar las ocultá-
 cions que tant perjudican als propietaris de bona fé.
 Com es de justicia, se té de modificar la lley en lo
 sentit de que may puga lo fisch embargar las fincas
 per deutes de la contribució y si tan sols la renda que
 la terra produheixi. Es necessari la creació d' un im-
 post sobre la renda, puig es de justicia que tots los
 ciutadans contribuheixin en la mida dels seus possibles
 al sosteniment de las cargas del Estat y una modifica-
 ció de las lleyas en lo sentit d' abaratar las diligencias
 judicials, avuy escandalosament costosas. A més, con-
 seguir dels governs la creació de las granjas experi-
 mentals, camps d' experimentació y escolás agrícolas,
 ab personal y material aptes á fi que 'ls fills de pagés
 de certa posició social puguin adquirir los coneix-
 ements teórichs y práctichs necessaris pera dirigir la
 explotació de las sevas terras ab inteligencia y profit,
 existante aixís que se 'n vegin á una Universitat lito-

reria á adquirir títols acadèmichs que 'ls donan dret al evercioi d' una carrera per la que moltes voltes no tenen cap disposició natural y ab la que difficilment se guanyen la vida. Aixís tothom hi pert, ells en primer terme, la respectabilitat de títols acadèmichs després y finalment la producció agrícola.

Fora excessiva candidés pensar que 'ls governs concedesca alguns dels remeys apuntats en eixas notes. Tots sabem prou bé que no 's recordan dels pobres pagesos més que quatre cops al any pera anar á cobrar la contribució y un' altra pera enarbi á buscar los quintos. Per lo tant, cal que 'ls propietaris deixin son ensopiment y son egoisme verdaderament inexplicables y que s' uneixin pera pera reclamar y exigir del govern central las reformas de la ley. Precisa que 's desenganyin dels partits polítichs que pera res se recordan de la agricultura, com no sia pera imposarli nous tributs. Han de pensar que 'ls desacerts de la política madrilenya ells y únicament ells son los qui 'ls pagan y que aqueixos desacerts cada dia son més grossos. Estém, segons diuen, amenaçats d' una altra guerra civil además de las duas colonials que 'ns arruinan, y si davant de tants perills y obehint al instint de conservació no 'ns ajuntém tots pera defensar lo nostre, no hi haurà més remey que creure que estém deixats de la má de Deu, que quan vol perdre als homes, diu que ans los tren l' enteniment.

JOAQUIM AGUILERA.

Consistori dels Jochs Florals DE BARCELONA

CARTELL EXTRAORDINARI

Després de la convocatoria suscrita y publicada per aquest Consistori en primer de Janer del present any, han sigut oferts pera ésser adjudicats en la festa dels Jochs Florals d'enguany, los següents:

PREMIS

«Un objecte d'art», ofrena del Eminentíssim senyor Cardenal Casañas, Bisbe d' Urgell, que s' adjudicará al qui presenti la millor oda cantant las virtuts y miracles del Beato Joseph Oriol, gloria de Barcelona».

«Un objecte d'art», que ofereix la Diputació Provincial de Tarragona, pera ésser adjudicat al autor de la millor «monografia sobre un fet històrich de la Edat Mitja referent á la provincia de Tarragona».

«Un objecte d'art», que ofereix l' Excm. Ajuntament de Tarragona, pera premiar al autor de la millor «composició en que 's cantin las glorias de Tarragona».

«Un objecte d'art ó dues centas cincuenta pessetas» en metàlich, á elecció del autor qui resulti premiat, que ofereix l' Excelentíssim Ajuntament de la ciutat de Reus, á la millor «biografia d' un home ilus-

tre anterior al sigle actual, ó monografia d' un monument, fet ó cosa notable, sempre relatiu á la ciutat de Reus ó á son camp».

«Un exemplar gran folio del Atlas Geogràfich d' Adolf Stieller», que comprén 84 cartes, que 'ls redactors del *Setmanari Catalá* de Manresa, al cessar aquest periòdich, ofereixen com á penyora d' estimació á sa comarca, al millor estudi geogràfich ó geològich del Pla de Bages».

«Un objecte d'art», que ofereix la Redacció de *La Costa de Lleuant*, al autor del millor «treball en prosa ó en vers que ressenyi un fet gloriós de la marina catalana».

«Un objecte d'art» que D. Francisco Alió ofereix pera adjudicarse al millor treball sobre «lo carácter y prudencia de las cançons catalanas en son concepte purament musical».

Pera la adjudicació d' aquestos premis se fan extensivas las mateixas prescripcions consignadas en lo Cartell de Convocatoria de primer de Janer d' aquest any, que cant tancada ab lo present extraordinari la admissió d' altres premis pera 'ls Jochs Florals d' enguany.

Barcelona primer de Febrer de 1898.—Lo President, Francisco Romani y Puigdemolas.—Lo Secretari, Pelegrí Casades y Gramatzes.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS del dia 3 de Febrer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	759 758	64 64		6.9	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 14 Sombra 23	4	12	O. O.	Cumul	0.3 0.3

Los balls de disfressas que ans d' ahir se verificaren en los salons de las societats recreativas y polítichs d' aquesta ciutat se vegeren bastant animats, encarque las disfressas hi escassejaren.

Fins á ben entrada la matinada la gent jove seguia divertintse.

La exhibició de la companyia de gimnastas que dirigeix lo senyor Agustini y 'ls treballs presentats per aqueixos artistes en lo «Circo Frontón Reusense», en la funció de la tarde d' ahir, foren del agrado de nostre públich, qui aplaudí de bon gust varis dels números que formavan lo programa per lo ben presentats y millor executats.

Lo vinent diumenge, segons tenim entés, dita companyia, donará una nova representació.

En lo present número y secció «Aplech de treballs regionalistas», comensém la publicació del discurs del Sr. Girbal, llegit en la secció de Bellas Arts del «Centre Escolar Catalanista» de Barcelona, treball que recomaném á nostres lectors, apesar de que algunas de las impresions per ell consignadas, entém que no més poden ésser admessas com á excepcions de la regla general.

Lo belicós diari *El Nacional* de Madrid, aquell que 'ns calificava de bojos, separatistas, etc., etc., está fent una campanya contra 'l Govern y contra la autonomia concedida á Cuba, que li ha costat no sèbm quantas denuncias.

Y es que 'l llenguatge de que se serveix aquell colega que 's nombrá per sí sol metje nostre, es més propi d' un alienat que no d' una persona que disfruti del ús de rahó.

¿Que potser la pérdua del Poder li ha trastornet las facultats?

En lo saló de billars de la societat «El Olimpo», segons nostras noticias, dissapte á la nit comensará la primera sessió del joch anomenat lo *Joanc* d' una serie que 's pensa donársen á càrrech los partits de varis senyoretas que fa dos ó tres dias han arribat á aquesta ciutat.

Avay celebrará sessió de segona convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

Telegrafia de Madrid que segueixen essent lo tema de totas las conversacions las noticias sobre 'l regres del general Blanco.

Al últim ja veurán com se compliran nostras profecias.

¿Encare 'n quedan mes de generals pera afeytar?

Comunican de Cádiz que ha surtit d' aquell port ab rumbo á Cuba lo vapor correo «Alicante», portant 1457 soldats del Depòsit d' Ultramar, una unitat de pontoners militars formada per 2 oficials, 5 sergentos y 124 soldats. Además porta l' «Alicante» 27 jefes y oficials de distintas armas.

Mes gent cap al matadero. ¿Encare no toca enviarihi als que promogueren la guerra? Ja seria hora que hi anessin los culpables després d' haverhi sacrificat tants ignoscents.

Segons llegim en nostre apreciat colega «Lo Teatro Catalá», han arribat á Barcelona los artistes dramàtichs que darrerament actuaren en lo nostre Teatre Fortuny.

(Tercer)

(20)

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per don Ferrán Girbal y Jaume en la inauguració de la secció de Bellas Arts del Centre Escolar Catalanista.

Senyors:

Aquestas notas haurían de titularse, pera que 'l títol fos expressiu y veritat: «Historia ó causas de la meva conversió al catalanisme», porque jo, avans del viatge que vaig á relatar, no n' era de catalanista; ignorava 'l programa, 'ls ideals, no n' tenia sino una idea confosa y falsa que no sé ni com l' havia aprés: ho ignorava tot porque 'l catalanisme que jo sento no me l' ha ensenyat ningú; m' ha sortit del cor, m' ha nascut al cor y, per consegüent, ho soch de cor més que de cap; lo convenciment no m' va entrar pel racioni ni per la llógica intelectual; no es una opinió; me va venir per l' anyorament, per la llógica de la part de l' ànima que estimo, y es una passió. Per aixó mateix aquestas notas tenen un carácter tant íntim, que únicament se poden llegir entre amichs; y si m' atrevesch á llegirlas es pel convenciment que tinch de que la majoria ho sou, y 'ls que no, espero que també m' escoltaren á tall d' amich, ab molta benevolencia, y aixís vos ho prego.

Com que las notas apuntadas per mí foren lo resultat de quatre mesos d' observació, contra lo que acostuma succehir, que 's fan impresions de viatjes fets en dias, ó en horas, ó passant de llarch y fent apuntacions desde la finestra del vagó ó la diligencia, m' trobe ab una porció de detalls que he hagut d' escursar ó

suprimir, porque de no ferho aixís m' hauria sortit original per un llibre, y ni 'l meu viatge ni lo que jo puga dirne valen la pena de ferho.

Parlaré primer de la part monumental artística ó històrica de las poblacions per mí corregudas ab més ó menos deteniment; en segon lloch, de las costums, carácter y usos, la part moral, l' ànima d' aqueixos pobles, y per últim, apuntaré las deduccions que ab tota bona fé vaig fer, que encaixan perfectament dintre 'ls nostres ideals y son, sino un dato més en corroboració de la esclarida diferència de carácter en las regions de nostra Península, una confirmació més, una convicció més, que cap importancia te per la generalitat, puig más conviccions no tenen cap trascendencia, pero sí te importancia pera mí, que per aquesta convicció vaig comensar á obrir los ulls y á terme adepte del catalanisme, lo qual m' es somament falaguer, com es falaguera sempre la convicció d' estar en lo cert, en possessió de la veritat.

En lo transcurs d' aqueta relació, segurament cáych en repeticions excessivas y ponderacions massa frecuentes de la meva terra y de sas bellesas. Perdonéu-melas també; deixéume fantasiar, y fantasiar alegrement; es la reacció de una realitat tant trista...

Jo havia d' anármem de Barcelona y creye no tornar á Catalunya fias passats tres ó quatre anys. Aquesta convicció, traclanse d' una ausencia forrosa, m' tenia en una situació moral molt enutjosa. Cada lloch per hont passava 'l mirava ab recansa; casi diré que m' anyorava d' ells avans d' haverlos deixat. Precisa-ment porque la despedida era obligada, la sentia doble, y á cada punt donava interiorment lo meu adieu, ab un sentiment que are no deixa de semblarme una mi-

ca romàntich. Pero aixó lo mateix te; 'l romanticisme no deixa d' ésser una escola d' art com cualsevol altre. Lo fet es que m' sabia graú anármem, y que me n' sabia de lo més íntim de l' ànima.

Pero tot en la vida te la seva compensació, curta ó llarga, gran ó petita, d' aprop ó de lluny; y en mi la compensació era 'l gust de veure terras novyas, costums desconegudas; desitj que generalment tenim tots los que no som vells ó desenganyats del mon.

Una de las últimas nits vaig anar al Ateneo, y assegut en una butaca de las més arreconadas del saló principal, recordant acaloradas discussions tingudas allí mateix, sessions sobre diversos temes entre 'ls mes oposats criteris y horas passadas insensiblement al foch d' una opinió ferma en dias mes ó menos llunyans, me va agafar la angunia d' anármem ab una tossuderia estranya. Res; quan sèbm mes gréu perdre la vida es á la hora de la mort; quan lo pa te més bon gust es quan no se 'n te; quan jo vaig trobar mes hermosa Barcelona fou llavors, á l' hora d' anármem.

No hi havia medi pera consolarme; res com alló en tot Espanya, Madrid en moltes cosas es inferior á Barcelona. ¿Donchs qué podia trobarhi en las regions que jo havia de veure més que tristesa y miseria?...

Y per mes que volia distreurem, sempre tenia 'l magi en los mateixos trets. Després van resultar mes encertats.

Entre sis y vuyt d' un mati del mes d' Abril vaig atravessar totas las Ramblas cap á la estació de Fransa, tot sol, filosofant (ique un home no puga deixar certas costums!), filosofant al vol, apretant lo pas y aspirant ab forsa las alenadas d' ayre frescal de primavera.

En lo Teatre Romea de Barcelona se prepara per a l' pròxim dimars una funció extraordinària a benefici del desgraciat actor impossibilitat D. Joaquim Pinós. Componen lo programa lo drama de Soler «Lo rector de Valfogona», la gata del mateix autor «Las pildoras de Hollovay» y la comedia de D. Teodor Baró «L' apotecari de Malgrat».

Desitjem al pobre y distingit actor un plé a vesar en la benèfica funció.

L' eco del vulgarisme literari, «L' Olla», en son afany de revenjarse dels justos calificatius que li aplicarem al apareixer son prospecte, pretent burlarse de Lo SOMATENT, pero ho fa ab la poca gracia que li es proverbial.

Nosaltres voldríam que en calitat de periódich humorístich logrés fer viure, ó satirisés ab ingeni, pero es tanta sa impotencia que ni aixó logra. ¿Qué volen que fessin aquells quatre infelissos? Si en tota sa vida no han sapigut fer una poesia que 's puga llegir.

La Epoca, diari conservador, ocupantse de la pacificació del Arxipiélach filipi, diu que per més «Te Deum» que 's cantin, aquesta pau may será una página brillant de la historia patria.

La página brillant la escrigué en Polavieja ab l' espasa rajant de sanch, no es veritat senyors periodistes conservadors?

La suscripció oberta a Madrid pera aixecar una estatua a Cánovas y oferir un homenatge al general Weyler, puja ja a 150.000 pessetas. ¿A quantes pujaria si 's tractés de fer alge necessari al bé del país?

No pot ser mes consoladora la següent noticia que telegrafia de Madrid.

«Están reunits en una de las seccions del Congrés los amichs del senyor Romero Robledo, pera tractar de las próximas eleccions y tractar de que 's formi una coalició de dos romeristas, dos carlistas y dos republicans per Madrid.»

Tres personas distintas y una sola farsa verdadera. Género espanyol pur rang.

La Junta Directiva del «Orfeo Catalá» de Barcelona ha quedat constituída en la forma següent:

President, don Joan Millet.—Vice president, don Pere Pagás.—Tresorer, don Tomá Millet y Estapé.—Secretari primer, don Frederich Viñas.—Secretari segon, don Manuel Soler.—Bibliotecari, don Anton Roca.—Vocals, don Pere Mascaró, don Ramón Farrarona y don Andreu Serra.

Doném la mes coral felicitació a nostres amichs per l' honra que han merescut per part de sos consocios.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat puja a 959.37 ptas.

¿QUI ven lo LLENSOL INGLÉS?
LA CASA PORTA

¿QUI ven la acreditada y rica tela de cotó LA DOLORES per DEU PESSETAS la pessa de 20 metres?
LA CASA PORTA

¿QUINA casa dona una pessa de 20 metres de TELA TOT FIL per 15 pessetas?
LA CASA PORTA

Bibliografia

Havém rebut un tomet de poesias originals del (com avuy es corrent dir) jove poeta Anton Ferrer y Ferrer, mes conegut entre 'ls lectors de setmanaris per «Japet de l' Orga». Se titula «Foch y Fum» y va precedit d' un article ó judici crítich del notable escriptor en Manel Marinello, mes conegut també pel pseudonim de «A. Llimoner».

Aquest llibret de versos, ens dona idea acabada de lo que val, pensa y aspira a ser molta part de nostra joventut literaria, que ha vingut a prosseguir la tasca iniciada per nostres mestres literaris, desde en Rubió y Orts els mes moderns que ja tenen un nom fet y una gloria guanyada.

Ben migrats continuadors de sa obra haurían deixat los tals escriptors si no hi hegués a Catalunya altre joventut que aquesta que compón lo grupo «Apat y Lletres»; més existeix un altre joventut versment intellectual de la que tindrem lo plaer d' ocuparnos un altre dia.

Avuy, atenentnos als versos del senyor Ferrer, que no son ni mes bens ni mes dolents que 'ls dels seus

companys, tenim la obligació de dirne alguna cosa, ya que 'ns en ofereix un exemplar a nostre judici. Tota persona, per poch ilustrada que siga, al llegir los versos del senyor Ferrer (al igual que 'ls dels seus companys) preguntarà si son obra de un jovenet de la primera volada, estudiants del Institut, meritoris, aprenents de botiguer, etz, que en ses estonas de vaga cultivan sa afició a las lletres fugint d' altres esplays no tant dignes y mes perillosos. En aquest cas, lo lector somriuria, fins potser alabaria las sevas qualitats, pero desitjeria per ells un mestre que 'ls apartés del vulgarisme que 'ls atreu y 'ls hi ensenyés a estimar la verdadera literatura. Pero si se l' hi digués que tots aquets joves son homes fets, que molts tenen entre 30 y 40 anys, com nos consta, allavors lo lector deploraria que aquestos joves haguessin passat una joventut tant mal aprofitada y sentiria que no tinguessen a son costat una persona de gran autoritat pera ferlos deixar en sech de cultivar tal literatura, impropia de la seva edat.

Tal sentim nosaltres al llegir lo llibre «Foch y Fum», del senyor Ferrer. No es, no, que 'ls portem malavolensa a n' aquets joves, precisament los estimem perquè tenen gran afició a las lletres, pero voldríam que deixessin de cultivar zarades y geroglífichs, que no fessin sonets ab surtidas de pen de banch, que no rimessin cuentos vells é insustanciais, que no fessin espatotzadas, ni prodiguessin la imaginació inflada de metàforas vulgars, d' atgectius cursis y repetits eternament, en una paraula, que no fessin mes lo beneyt ab lo parti pris de fer riure al seu publich, un publich de botiguets ó barberia, ab la vehia coneguda com a héroe que celebra y pregonza son ingeni.

En la personalitat del senyor Ferrer hi ha algo de poeta, particularment en sas composicions serias, pero aquest aspecte de personalitat, que es lo que més hauria de cultivar es la que més descuyda. Visqui y senti lo senyor Ferrer, y a impuls de son sentiment, escriui, pero escriui ab lo cor, ab la veement idea de fer experimentar als altres l' efecte de sas sensacions, y allavors farà poesias. ¿Pendrà nostre concell? Ho dupiéim, puig sas inclinacions y l' atmosfera en que viu 's hi oposen. Si realisés nostre propòsit, algun dia ens donaria las gracias. Avuy... tal volta ens contesti ah una espatotzada; y ho sentim per éll.

Del prólech d' en Llimoner res ne dirém, puig ens veda entrar en ell la convicció de que li fariam perdre l' amistat ab son apadrinat. Ab dir que esta tan ben escrit com mal ajustat, en certa passatges, a la veritat literaria, n' hi ha prou.

JOSEPH ALADERN.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dias 1 y 2 de Febrer de 1898

Naixements

Enrich Fort Artiga, de Joseph y Magdalena.

Matrimonis

Carlos Papió Pedret, ab Teresa Parés Sardá.—Vicenc Llevat Balaña, ab Magdalena Ferré Juanpere.

Defuncions

Dolors Borraro Pujol, 21 mesos, Cementiri Vell, 3.—Lluisa Carbonell Savé, 2 mesos, Font, 3.—Joan Rocamara Plana, 66 anys, Sant Pere Apostol, 1.—Esperansa Ferrande Borrás, 70 anys, Victoria, 11.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Andreu.
Sant de demá.—Santa Agueda.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 1

De Cette y esc. en 6 dias v. «Comercio», de 321 ts. ab bocoys buyts, consignat als Srs. Casaseca y Terré.

De Hamburg y esc. en 17 dias v. «Velarde», de 620 ts. ab tránzit, consignat als Srs. Mac-Andrews y Companyia.

Despatzadas

Pera Burriana v. noruech «Breibabli», ab lastre.
Pera Rouen y esc. v. francés «Conseil freres», ab ví.
Pera Cette v. «Comercio», ab ví.
Pera Barcelona bal. «Consuelo», ab tránzit.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65.50	Filipinas	
Exterior	81.55	Aduanas	97.75
Amortizable	77.12	Cubas 1886	93.85
Fransas	16.15	Cubas 1890	7.25
Norts	22.25	Obs. 6 0/0 Fransa	69.25
Exterior París	62.21	Obs. 3 0/0	38.12

GIROS

París 32.90 Londres 33.50
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSA DE REUS

Cotizacions realizadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65.50	Fransas	16.15
Exterior	81.55	Cubas vellas	93.87
Colonial	95.50	Cubas noves	77.18
Norts	22.20	Aduanas	97.87
Obligacions Alm. nsa.	79.	Oblig. 3 0/0 Fransas	38.37
		Filipinas	98.
		PARIS	
Exterior	32.90	Norts	
		GIROS	
París	32.90	Londres	33.50

ANUNCIOS PARTICULARES

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufren la majoria deis herniats (TRENCAES) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaho 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap titol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «esahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretad vos dira que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cauchouc ab ressort, testimoni: n'ho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abutament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab l' archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles é Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 a 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Comunican de Plymouth que ha naufragat lo vapor «Manuel», ofegantse 49 entre tripulants y passatjers.

—Lo Papa celebrará lo dia 13 del actual lo sexagésim aniversari de sa primera missa, oficiant en la Basílica de Sant Pere.

Segons cartas particulars de Filipinas lo general Primo de Rivera embarcará pera la Península a principios de Mars, donchs trobantse quebrantat de salut desitja sortir avans d' abril, mes en lo cual comensan los grans calors propis d' aquell mes a Filipinas.

—En un centre ministerial s' ha desmentit la noticia publicada pel «Heraldo» de Nova York y telegrafada per son corresponsal en la Habana, manifestant que 'ls enemichs del partit autonomista senten profon disgust per lo nomenament de varis jutjes y que circula lo rumor de que 'l senyor Gervin dimitirá son càrrech en lo moment que regressi lo general Blanco a la Habana.

—Se calcula que son ja 1500 los candidats a diputats a Corts en las próximas eleccions.

—Un despaig de la Agencia Fabra comunica la noticia de que altre barco americá que 's trobava anclat a Cayo Hueso haurá sortit pera las aigües de Cuba.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona
 8:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª y 2.ª y
 8:38 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dis-
 abtes, (per Vilafranca)
 12:41 t. mercancias, segona y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilafranca)

De Barcelona a Reus
 5:23 m. (per Vilafranca)
 9:46 m. (per Vilafranca)
 15:8 t. per id. per los dias martes y jueves
 7:33 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus a Mora
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n

De Mora a Reus
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n

De Reus a Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Reus a Lleida

8:40 m. — 5:23 t.
De Lleida a Reus
 5:50 m. — 9:50 t.

De Reus a Viribodi

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Viribodi a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Los Catalanismo», per Valentí Àlmirall, 10 rals.
- «Cuadros», per Emili Vilanova, 2.
- «La Didaxi», per Joseph Felin y Codina, 2.
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2.
- «Costums típicas», per id., 2.
- «Alcover», monografia, per id., 4.
- «Poesías», per Manel Marinello, 2.
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdagué, 4.
- «La Plie de las tres brancas», per id., 2.
- «L'Aglunya», per Ramon Masferrer, 4.
- «Croquis Pirenénchs», per J. Massó Torrens, 12.
- «La Rada», per id., 4.
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2.
- «Anant pel món», per Santiago Rúsnyol, 4.
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12.
- «Obras catalanes», per Joseph Ixart, 20.
- «Poésias de Joan Maragall», 8.
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8.
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8.
- «Mont-ibay», per Bosch de la Trixèria, 12.
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20.

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Àlmirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12.
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2.

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venta diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matíada composició inofensiva no conté medicament perillós.
 DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 86.
 Preu de la capsà 6 rals.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francès

Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de Paris, individuo matriculat del Consulat general de Fransa, a Barcelona, condecorat a Fransa y a l'extranjèr.

MERS

Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta y s'apren lo Francés en sis meses, per medi de son método simplifcat, instructiu, sumament interessant y al alcans de todas las inteligencias.

BATXILLERAT

Se donan lliçons particulars preparatorias als examens del Institut de Reus, contes n'en castella las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francès correcte; seguint párrafo per párrafo l'ordre de sos respectius programmas; ab dôs cursos tractats en un estil concís y apoyats d' exemples escullits. Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forçada per ser parlat y escrit exclusivament en francès».

Per a los mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en cualsevol Colegio, a títol de EXTERNOS

Se fan las correcciones de sas llibretas d' apuntes, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perquè una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionalis.--Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon.—Reus.

NOTA:—Als senyors gustosos de seguir un d' aquets tres cursos, s' aconsella comprar apans, per UN RAL en la impremta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesus 4, lo primer cuadern del curs simplifcat de Gramática francesa para us dels batxillers, per Mr. Ch. Gougeard y aixa para enterarse de son prefiat y formarse una idea de la claretat y concisio del text de sa obra.

Advertencia important:—Dits cursos no exigeixen compra de llibres; pera seguir lo primer bastará comprar cada mes un cuadern de mon método simplifcat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatorios examens de ingreso al Institut de Reus y segon any, basta la adquisició de sos programmas correctament que, en los CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. D. M. de Olavarría Localle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.